

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS**1. osasto**Porkkalankatu 13
00180 Helsinki**HAASTE RIITA-ASIASSA****Kirjallisen vastauksen pyytäminen**

16.12.2014

L 14/52194

Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister- Authorized Attorneys at Law
c/o Timo Riissanen
Markkinakatu 4 a 27
02230 ESPOO

Kantaja

Suomen Asianajaliitto
0202096-1
c/o Asianajotoimisto Hannes Snellman Oy/AA Panu Siitonen
PL 333
00131 HELSINKI
panu.siitonen@hannessnellman.com
Puh. 09 2288 4245
Faksi 09 2288 4266

Vastaaja

Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister- Authorized Attorneys
at Law
c/o Timo Riissanen
Markkinakatu 4 a 27
02230 ESPOO

Asia

Riita-asia

Vireille

10.12.2014

KANTEESEEN VASTAAMINEN

Käräjäoikeus kehottaa Teitä vastaamaan kirjallisesti oheisesta
haastehakemuksesta ilmenevään kanteeseen.

**SEURAUUS VASTAUKSEN ANTAMATTA JÄTTÄMISESTÄ TAI PUUTTEELLISESTA
VASTAUKSESTA**

Jos kantajan vaatimukset ovat mielestänne kokonaan tai osaksi
virheellisiä, käräjäoikeus kehottaa Teitä määräajassa vastaamaan
kanteeseen.

Voitte antaa vastauksen myös siinä tapauksessa, että vaatimukset ovat
mielestänne oikeat.

Jos ette vastaa määräajassa tai jos vastauksessanne vain vastustatte kantajan vaatimusta perustelematta vastustamista jäljempänä selostetulla tavalla, käräjäoikeus voi ratkaista asian kantajan vaatimuksen mukaisesti, ellei vaatimus ole selvästi perusteeton.

VASTAUKSEN TOIMITTAMINEN KÄRÄJÄOIKEUDELLE

Teidän on toimitettava vastauksenne käräjäoikeuden kansliaan 40 päivän kuluessa tämän haasteen tiedoksiannosta. Voitte omalla vastuullanne toimittaa sen kansliaan myös postitse, telekopiona, muuna sähköisenä viestinä tai lähetin välityksellä.

Jos ennen määräajan päättymistä pyydätte määräajan pidentämistä, käräjäoikeus voi erityisestä syystä pidentää määräaikaa vastauksen antamiselle.

KIRJALLISEN VASTAUKSEN SISÄLTÖ

Teitä kehoitetaan vastauksessanne ilmoittamaan, myönnättekö kanteen vai vastustatteko sitä.

Jos vastustatte kannetta, Teitä kehoitetaan vastauksessanne

- esittämään sellaiset vastustamisen perusteet, joilla voi olla merkitystä asian ratkaisemisessa;
- ilmoittamaan mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka aiotte esittää, ja ilmoittamaan mitä Te kullakin todisteella aiotte näyttää toteen;
- esittämään euromääräisen vaatimuksenne tähänastisten oikeudenkäyntikulujenne korvaamisesta, jos pidätte sitä aiheellisena;
- tekemään väitteenne siitä, ettei käräjäoikeus voi ottaa asiaa tutkittavaksi.

Teidän tulee myös liittää vastaukseenne asiakirja, johon kanteen vastustaminen perustuu, ja ne kirjalliset todisteet, joihin vastauksessanne vetoatte. Asiakirja on liitettävä vastaukseen joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä. Vastauksessa on myös ilmoitettava todistajan ja muun kuultavan postiosoite ja puhelinnumero virka-aikana.

Te voitte laatia vastauksen itse tai antaa sen asiamiehen tehtäväksi. Laatijan on allekirjoitettava vastaus ja lisäksi ilmoitettava ammattinsa, kotipaikkansa, osoitteensa ja puhelinnumeronsa, josta hänet virka-aikana tavoittaa. Vastauksessa on myös ilmoitettava se postiosoite, johon kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää. Nämä asiakirjat voidaan antaa Teille tiedoksi lähettämällä ne postitse vastauksessa ilmoitettuun osoitteeseen.

Vastauksessa on mainittava käräjäoikeuden asianumero L 14/52194.

käräjätuomari

Maria Ahlström

käräjäsihteeri

Niina Kaarela
puh. 029 56 44826
puh. 029 56 44200 (vaihde)
fax 029 56 44510
virastoposti: helsinki.ko@oikeus.fi

Vastaajaa pyydetään toimittamaan vastauksensa sekä käräjäoikeudelle että suoraan kantajalle. Lisäksi pyydetään, että käräjäoikeudelle ilmoitettaisiin vastauksen toimittamisesta kantajalle.

LIITTEET

Haastehakemus liitteineen

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS**1. osasto**

Porkkalankatu 13
00180 Helsinki

TODISTUS

16.12.2014

L 14/52194

Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister- Authorized Attorneys at Law
c/o Timo Riissanen
Markkinakatu 4 a 27
02230 ESPOO

TODISTUS TIEDOKSIANNON VASTAANOTTAMISESTA

Olen saanut tiedoksi yllä mainittuun asiaan liittyvän asiakirjan liitteineen.

Aika ja paikka _____

Allekirjoitus _____

Nimen selvennys _____

Allekirjoittajan asema yhtiössä tai muussa yhteisössä
_____**KEHOTUS**

Käräjäoikeus kehottaa Teitä täyttämään todistuksen ja palauttamaan sen käräjäoikeuden kansliaan oheisessa kirjekuoressa tai faksilla alla mainittuun numeroon viimeistään 7.1.2015. Käräjäoikeus on maksanut postimaksun puolestanne.

Jos ette palauta todistusta, tiedoksiannossa joudutaan käyttämään jotakin muuta tapaa, esimerkiksi haastemiehen toimittamaa tiedoksiantoa.

käräjäsihteeri

Niina Kaarela

puh. 029 56 44826

puh. 029 56 44200 (vaihde)

fax 029 56 44510

virastoposti: helsinki.ko@oikeus.fi

10.12.2014

HANNES SNELLMAN

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy

10.12.2014

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUDELLE

I ASIA Yhdistyksen nimeä koskevan rekisterimerkinnän kumoaminen

II ASIANOSAISTIEDOT

Vastaja Auktorisoidut Lakimiehet – Auktoriserade Jurister – Authorized Attorneys at Law ry
Rekisterinumero 212.459
c/o Timo Riissanen, Markkinakatu 4 a 27
02230 Espoo

(jäljempänä ”**vastaja**”)

Kantaja Suomen Asianajajaliitto
Simonkatu 12 B 16
00100 Helsinki

(jäljempänä ”**Suomen Asianajajaliitto**” tai ”**kantaja**”)

Kantajan asiamies ja prosessiosoite Asianajaja Panu Siitonen
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
PL 333, 00131 Helsinki
Puh. (09) 2288 4245
Fax (09) 2288 4266
Sähköposti: panu.siitonen@hannessnellman.com

SISÄLLYS

I	ASIA	1
II	ASIANOSAISTIEDOT	1
III	TAUSTA	3
IV	HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUDEN TOIMIVALTA.....	3
V	VAATIMUKSET	3
VI	PERUSTEET	3
VII	PERUSTELUT	4
VII.1	Yleistä.....	4
VII.1.1	Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja	4
VII.1.2	Asianajaja	5
VII.2	Vastaajan nimi on harhaanjohtava ja se tulee kumota	7
VII.2.1	Yhdistyksen nimi ei saa olla harhaanjohtava.....	7
VII.2.2	Vastaajan nimi sisältää asianajajaan erehdyttävästi viittaavan ilmaisun	9
VII.2.3	Vastaajan nimi sisältää muita harhaanjohtavia ilmaisuja	11
VII.3	Vastaajan nimen rekisteröimiselle on muu lakiin perustuva este	12
VII.3.1	Rekisteröimiselle ei saa olla lakiin perustuvaa estettä.....	12
VII.3.2	Vastaajan nimi on asianajajista annetun lain vastainen	13
VII.3.3	Vastaajan nimi on yhdistyslain vastaisesti kolmikielinen	13
VIII	TODISTELU	14
VIII.1	Kirjalliset todisteet.....	14
VIII.2	Muut liitteet	14
VIII.3	Henkilötodistelu.....	14

III TAUSTA

Osa luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetuista oikeudenkäyntiavustajista on perustanut vastaajana olevan yhdistyksen, jonka nimeksi Patentti- ja rekisterihallitus on virheellisesti rekisteröinyt 14.4.2014 "*Auktorisoidut Lakimiehet – Auktoriserade Jurister – Authorized Attorneys at Law ry*".

Suomen Asianajajaliiton näkemyksen mukaan vastaajan nimi on yhdistyslain (503/1989) vastainen, ja se loukkaa Suomen Asianajajaliiton oikeutta. Kantaja on kirjallisesti pyytänyt vastaajaa muuttamaan nimeään, mutta tähän vastaaja ei ole suostunut (**Liite 1**). Kantaja vaatii kanteessaan vastaajan nimen kumoamista.

IV HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUDEN TOIMIVALTA

Yhdistyslain 56 §:n 2 momentissa säädetään yhdistyksen nimen kumoamista koskevan kanteen nostamisesta seuraavasti:

"Joka katsoo, että yhdistyksen nimi tai muu rekisterissä oleva merkintä loukkaa hänen oikeuttaan, voi yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa nostaa kanteen yhdistystä vastaan rekisterimerkinnän kumoamiseksi."

Vastaajan kotipaikka on sen sääntöjen mukaan Helsinki ja näin ollen Helsingin käräjäoikeus on toimivaltainen ratkaisemaan asian. Vastaajana olevan yhdistyksen säännöt ovat tämän haastehakemuksen liitteenä (**Liite 2**).

V VAATIMUKSET

Suomen Asianajajaliitto vaatii kunnioittavasti, että Helsingin käräjäoikeus:

- 1) kumoaa vastaajan nimeä koskevan rekisterimerkinnän ja ilmoittaa nimen kumoamisesta Patentti- ja rekisterihallitukselle; ja
- 2) velvoittaa vastaajan suorittamaan kantajan oikeudenkäyntikulut korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen siitä lukien, kun kuukausi kun kulunut käräjäoikeuden antamasta ratkaisusta. Tähän mennessä kertyneiden oikeudenkäyntikulujen määrä on 12.015,60 euroa (sis. alv 24 %).

VI PERUSTEET

Vastaajan nimi on yhdistyslain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan vastainen, koska yhdistyksen nimi on harhaanjohtava sen sisältäessä lailla suojattuun asianajajan ammattinimitykseen erehdyttävästi viittaavan ilmaisun sekä muita harhaanjohtavia ilmaisuja, jotka antavat erheellisen käsityksen muun muassa vastaajayhdistyksestä ja sen jäsenpohjan rakenteesta.

Vastaajan nimi on yhdistyslain 49 §:n 1 momentin 4 kohdan vastainen, koska nimen rekisteröimiselle on muu lainkohdassa tarkoitettu lakiin perustuva este nimen ollessa asianajajan ammattinimitystä suojaavien asianajajista annetun

lain (496/1958) pakottavien säännösten vastainen ja koska se on yhdistyslain vastaisesti kolmikielinen.

Vastaajan nimen ollessa yhdistyslain vastainen ja nimen loukatessa Suomen Asianajajaliiton oikeutta, kantaja vaatii vastaajan nimeä koskevan rekisterimerkinnän kumoamista yhdistyslain mukaisesti.

VII PERUSTELUT

VII.1 Yleistä

VII.1.1 Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Vastaajan jäseneksi voidaan hyväksyä sen sääntöjen mukaan henkilö, jolla on luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain mukainen voimassa oleva lupa oikeudenkäyntiavustajana toimimiseen. Sanotussa laissa määritellään luvan myöntämisen edellytykset. Lakiin otettiin kelpoisuusvaatimuksiksi muun muassa ylempi korkeakoulututkinto, riittävä perehtyneisyys, sopivuus ja taloudellinen riippumattomuus.

Sanottua lakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 318/2010) todetaan, ettei kelpoisuusvaatimuksia tule tiukentaa liikaa vaan niiden tulee olla oikeassa suhteessa tavoitteeseen eli asianmukaiseen oikeudenhoitoon ja jottei liian kireillä kelpoisuusehdoilla vaikeutettaisi alalle pääsyä. Tämän johdosta luvan saamista koskevat kelpoisuusehdot ovat selkeästi vähäisemmät kuin asianajajilla.

Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 2 §:n mukaan riittäväksi perehtyneisyydeksi katsotaan muun muassa se, että lupaa hakeva lakimies on oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittaneen suorittanut asianajajatutkinnon tai tuomioistuinharjoittelun tai toiminut vuoden ajan muussa tehtävässä, joka perehdyttää oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan toimeen. Tällainen tehtävä voisi hallituksen esityksen mukaan olla esimerkiksi niin sanotun avustavan lakimiehen työ:

”Riittävä perehtyneisyys olisi myös henkilöllä, joka lakimiestutkinnon suorittamisen jälkeen on toiminut vähintään vuoden ajan muussa tehtävässä, joka perehdyttää oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan toimeen (4 kohta). Tällainen tehtävä voisi olla esimerkiksi niin sanotun avustavan lakimiehen työ asianajo- tai lakiasiantoimistossa silloin, kun siihen kuuluu säännönmukaisesti oikeudenkäyntiasioissa avustamista.”¹

Lain ja esitöiden mukaan riittävä perehtyneisyys voidaan siis saavuttaa yksin tutkinnon suorittamisella tai yhden vuoden työkokemuksella. Kelpoisuusvaatimusten lisäksi lakiin on otettu myös tietty määrä oikeudenkäyntiasioiden hoitoon liittyviä velvollisuuksia, jotka ovat suppeammat kuin asianajajia koskevat velvollisuudet ja jotka velvoittavat vain oikeudenkäyntiasioita koskevien tehtävien yhteydessä. Edellä mainitussa hallituksen esityksessä todetaan seuraavasti:

¹ HE 318/2010, sähköinen versio.

”Puheena olevasta momentista ilmeni lisäksi, että luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja olisi velvollinen noudattamaan siinä säädettyjä velvollisuuksia vain oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tehtävissään. Näin ollen oikeudenkäynteihin liittymättömien oikeudellisten palvelujen tarjoaminen, esimerkiksi asiakirjojen laatiminen ja neuvonanto, jäisi velvollisuuden ulkopuolelle.”²

Toisin kuin asianajajilla, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien mainitut velvollisuudet koskevat siis vain oikeudenkäyntien hoitamista. Asianajajia koskevat säännöt ja ohjeet koskevat kaikenlaisten toimeksiantojen hoitamista. Lisäksi luvan saaneisiin oikeudenavustajiin kohdistettava lain mukainen valvonta on suppeampaa kuin asianajajien valvonta.

VII.1.2 Asianajaja

Asianajaja määritellään asianajajista annetun lain 1 §:ssä:

”Asianajaja on se, joka on maan yleisen asianajajayhdistyksen jäsenenä merkitty asianajajaluetteloon.”

Asianajajan ammattinimityksen oikeudeton käyttö on sanktioitu asianajajalain 11 §:ssä:

”Jos se, joka ei ole asianajaja, käyttää itsestään asianajajan ammattinimitystä tai toimistostaan nimitystä asianajotoimisto taikka muutoin ilmoittaa ammattialansa siten, että hänen sen perusteella voidaan erheellisesti olettaa olevan yleisen asianajajayhdistyksen jäsen, rangaistakoon sakolla.”

Asianajajaksi pääsemisen edellytyksistä on säädetty asianajajalain 3 § pykälässä keskeisiltä osin seuraavasti:

”Asianajajaksi voidaan hyväksyä 25 vuotta täyttänyt henkilö, joka:

1) on rehelliseksi tunnettu sekä muilta ominaisuuksiltaan ja elämäntavoiltaan sopiva harjoittamaan asianajajan tointa;

2) on suorittanut Suomessa oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon, taikka on suorittanut oikeustieteen tutkinnon muualla kuin Suomessa ja saanut ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1093/2007) tai ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain (531/1986) mukaisen Opetushallituksen päätöksen kelpoisuudesta oikeustieteen muuta ylemmää korkeakoulututkintoa kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkintoa edellyttävään tehtävään ja suorittanut mahdolliset päätöksessä edellytetyt lisävaatimukset;

² HE 318/2010, sähköinen versio.

3) on saavuttanut asianajajan toimen harjoittamiseen tarvittavan taidon sekä sellaisen käytännöllisen kokemuksen kuin asianajajayhdistyksen säännöissä määrätään;

4) on suorittanut asianajotoiminnan säännöksiä ja hyvän asianajajatavan vaatimuksia koskevan tutkinnon (asianajajatutkinto); sekä

5) ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu.”

Asianajajaliiton säännöissä asetetaan lisävaatimuksia asianajajaksi pääsemiselle, ja esimerkiksi asianajajaliiton sääntöjen 5 §:n 2 momentin mukaan:

“Jäseneksi pyrkivän tulee hoitaa tai ryhtyä hoitamaan asianajotehtäviä ammattimaisesti ja asua Euroopan talousalueen valtiossa, ellei hallitus myönnä lupaa poiketa asuinpaikkavaatimuksesta. Hänen on tullut saavuttaa asianajajan toimen harjoittamiseen tarvittava taito sekä käytännöllistä kokemusta siinä toimimalla lakimiestutkinnon suoritettuaan ennen jäseneksi pääsyä vähintään neljän vuoden ajan oikeudenhoidon alalla tai siihen verrattavissa oikeustieteellistä koulutusta edellyttävissä toimissa tai tehtävissä, kuitenkin vähintään kaksi vuotta avustavana lakimiehenä, julkisena oikeusavustajana tai itsenäisenä asianajotehtävien hoitajana taikka muussa sellaisessa toimessa, jossa hän on vastaavassa määrin hoitanut asianajotehtäviä.”

Asianajajalta vaadittavia kelpoisuusvaatimuksia ja muita velvollisuuksia sekä asianajajaan kohdistettua valvontaa on käsitelty myös luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annettua lakia koskevassa hallituksen esityksessä. Edellä todetulla tavalla kelpoisuusvaatimuksia, velvollisuuksia ja valvontaa ei ole hallittu säättää yhtä tiukaksi kuin asianajajille vaan luvan saaneille oikeudenkäyntiavustajille on ehdotettu omia, rajoitetumpia kelpoisuusehtoja ja velvollisuuksia ja rajoitetumpaa valvontaa kuin asianajajille. Sanotussa hallituksen esityksessä todetaan asianajajista muun muassa seuraavasti:

”Asianajaja on lakimies, joka on hyväksytty maan yleisen asianajajayhdistyksen eli julkisoikeudellisen Suomen Asianajajaliiton (jäljempänä myös Asianajajaliitto tai asianajajayhdistys) jäseneksi. Asianajajien toimintaa sääntelevät asianajajista annettu laki (496/1958), sen nojalla oikeusministeriön päätöksellä (934/2004) vahvistetut Asianajajaliiton säännöt sekä Asianajajaliiton asianajajien noudatettavaksi vahvistamat erilaiset ohjeet.

[...]tärkein hyvään asianajajatapaan kuuluva asianajajien noudatettava ohje on Asianajajaliiton valtuuskunnan vuonna 2009 vahvistama ”Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet”, joka on tullut voimaan 1.4.2009.”

[...]asianajajat ja julkiset oikeusavustajat ovat velvollisia noudattamaan ammattieettistä säännöstöä, hyvää asianajajatapaa,

*joka asettaa asianajajille ja julkisille oikeusavustajille lainsäädäntöä pidemmälle meneviä velvollisuuksia.*³ (korostus laatijan)

Asianajajilta vaadittava vähintään neljän vuoden työkokemus, josta kuitenkin vähintään kaksi vuotta avustavana lakimiehenä asianajotoimistossa, on merkittävästi pidempi kuin luvan saaneilta oikeudenkäyntiavustajilta, jotka voivat saavuttaa heitä koskevan lain mukaisen perehtyneisyyden jo vuoden työkokemuksen perusteella tai pelkän asianajajatutkinnon suorittamalla – mahdollisesti jo ennen oikeustieteen maisteriksi valmistumistaan. Asianajajiin kohdistettava valvonta on myös laajempaa kuin luvan saaneisiin oikeudenkäyntiavustajiin kohdistettava valvonta, sillä asianajajien toimintaa valvoo myös Suomen Asianajajaliiton hallitus. Edellä mainitussa hallituksessa esityksessä todetaan seuraavasti:

*"[...]Asianajaja on velvollinen lain perusteella antamaan Asianajajaliiton hallitukselle ne tiedot, jotka hallitus häneltä valvontaa varten vaatii, sekä hänen on myös sallittava hallituksen määräämän henkilön suorittaa tarkastus hänen toimistossaan, milloin hallitus katsoo sen valvontaa varten tarpeelliseksi."*⁴

Kun sekä asianajajista että luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista kummas-takin on säädetty omat lakinsa ja kun asianajajien kelpoisuusvaatimukset, velvollisuudet ja valvonta eroavat selvästi luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien kelpoisuusvaatimuksista, velvollisuuksista ja heihin kohdistettavasta valvonnasta, on selvää, etteivät luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ole asianajajia eivätkä voi siten käyttää asianajajan ammattinimitystä tai tähän harhaanjohtavasti viittaavaa muuta nimitystä tai ilmaisua. Kahden eri ammattiryhmän ero todetaan tyhjentävästi luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 21 §:ssä:

"Jos luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja hyväksytään asianajajayhdistyksen jäseneksi, raukeaa hänen tässä laissa tarkoitettu lupansa."

Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain mukainen luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ei ole eikä voi olla samanaikaisesti asianajaja.

VII.2 Vastaajan nimi on harhaanjohtava ja se tulee kumota

VII.2.1 Yhdistyksen nimi ei saa olla harhaanjohtava

Yhdistyslain 8 §:n 1 kohdan mukaan yhdistyksen säännöissä on mainittava yhdistyksen nimi. Oikeuskirjallisuuden mukaan yhdistyksen nimi osoittaa yhdistyksen identiteetin ja vahvistaa sitä. Sillä on siten samantyyppinen merkitys yhdistyksissä kuin toiminimellä yhtiöissä.⁵ Näin ollen on tärkeää, että yhdistyksen nimi antaa yleisölle oikeanlaisen käsityksen yhdistyksestä.

Yhdistyslain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan yhdistyksen nimi ei saa olla harhaanjohtava. Harhaanjohtavuuden osalta oikeuskirjallisuudessa on todettu,

³ HE 318/2010, sähköinen versio.

⁴ HE 318/2010, sähköinen versio.

⁵ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 664.

että nimi ei saa antaa väärää käsitystä esimerkiksi yhdistyksen tarkoituksesta, toimintamuodoista, toiminta-alueesta tai jäsenistöstä.⁶

Yhdistyslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 64/88) mukaan harhaanjohtavuutta voidaan arvioida esimerkiksi seuraavilla perusteilla:

"[...]nimen harhaanjohtavuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota esimerkiksi ammattiin liittyvissä yhdistyksissä siihen, millä ammattialoilla toimivia yhdistykseen tulisi kuulumaan, onko nimi vastikään ollut käytössä jollakin toisella nyttemmin purkautuneella yhdistyksellä tai onko nimi jonkun muun yhteisön tai säätiön käytössä."

Oikeuskirjallisuudessa on todettu myös, että yhdistyksen nimen harhaanjohtavuutta arvioidaan oikeuskäytännössä paljolti sen mukaan, millaisen vaikutelman nimi herättää yleisön ja asianomaisen alan piirissä.⁸

Yhdistyksen nimen harhaanjohtavuudesta on myös korkeimman oikeuden ratkaisukäytäntöä.⁹ Esimerkiksi ratkaisussa KKO 1969 II 20 korkein oikeus kumosi Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit r.y:n nimen rekisterimerkinnän Suomen Arkkitehtiliitto r.y:n kanteesta, koska Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit r.y:n tarkoituksena oli vain vähäisessä määrin toimia korkeakoulutasoisen arkkitehtitutkinnon suorittaneiden yhdyssiteenä ja että nimen pääasiallisena tarkoituksena oli ollut antaa yleisölle se virheellinen käsitys, että sanalla "arkkitehti" tarkoitetaan teknillisissä opistoissa talonsuunnitteluarkkitehtiliinjalla insinöörin tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Korkein oikeus hyväksyi Suomen Arkkitehtiliiton kanteen, joka oli vaatinut edellä mainitun nimen kumoamista oikeuttaan loukkaavana. Sanotun korkeimman oikeuden ennakkoratkaisun tiivis yhteenveto kuuluu seuraavasti:

"Koska yhdistyksen uusi nimi harhaanjohtavana loukkasi toisen yhdistyksen oikeutta, yhdistyksen uuden nimen rekisteröiminen kumottiin."

Yhdistyslain 56 §:n mukaan:

"Joka katsoo, että yhdistyksen nimi tai muu rekisterissä oleva merkintä loukkaa hänen oikeuttaan, voi yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa nostaa kanteen yhdistystä vastaan rekisterimerkinnän kumoamiseksi."

Rekisterimerkinnän kumoamista vaativana tahona voi olla kuka tahansa, jonka oikeutta rekisterimerkintä voi loukata.¹⁰ Suomen Asianajaliiton tehtävänä on sääntöjensä mukaan muun muassa asianajajien yhteisten ammattietujen edistäminen.

⁶ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 662, 665.

⁷ HE 64/88, s. 70.

⁸ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 665.

⁹ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 665: "Yhdistyksen nimestä on useita ennakkoluonteisia KKO:n ratkaisuja vanhan yhdistyslain voimassaoloajalta. Sääntelypohja ei ole sillä tavoin muuttunut, ettei ratkaisujen esittelemine ja arvioiminen olisi hyödyllistä myös voimassa olevaa oikeutta selvitettäessä."

¹⁰ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 712.

VII.2.2 Vastaajan nimi sisältää asianajajaan erehdyttävästi viittaavan ilmaisen

Vastaajan virallinen yhdistysrekisteriin rekisteröity nimi on kokonaisuudessaan ”Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister - Authorized Attorneys at Law ry”. Vastaajan virallinen nimi koostuu näin ollen kolmella eri kielellä olevasta sanaparista sekä rekisteröimistä osoittavasta ”ry”-jälkiliitteestä.

Vastaajan nimi sisältää lailla suojattuun asianajajan ammattinimitykseen viittaavan attorneys at law -ilmaisen, jonka käyttö vastaajan nimessä on harhaanjohtavaa nimen antaessa virheellisen käsityksen esimerkiksi vastaajasta, sen jäsenistöstä ja jäsenistön koulutus pohjasta. Nimen englanninkielinen osa on omiaan luomaan harhaanjohtavan käsityksen, että vastaajayhdistyksen jäsenistö muodostuisi asianajajista tai että yhdistyksen jäsenistöön kuuluisi asianajajia. Tämä ei yllä kohdassa VII.1.2 todetulla tavalla ole ylipäättäen mahdollista.

Asianajajalain 11 §:n 1 momentin nojalla ainoastaan kantajan jäsenellä on oikeus käyttää asianajajan ammattinimitystä tai muuta ilmaisu tai nimikettä, jonka perusteella voi syntyä käsitys käyttäjän kuulumisesta yleiseen asianajajayhdistykseen. Vastaajan jäsenistö ei kuulu yleiseen asianajajayhdistykseen.

Asianajajan ammattinimityksen englanninkielisen käännöksen käyttö on kielletty myös oikeuskäytännössä, koska sen on katsottu erheellisesti luovan käsityksen nimityksen käyttäjän kuulumisesta yleiseen asianajajayhdistykseen. Vallitsevan oikeuskäytännön mukaan vastaajan nimeen sisältyvä attorneys at law -ilmaisu viittaa nimenomaisesti asianajajista annetussa laissa suojeltuun asianajajan ammattinimitykseen. Helsingin käräjäoikeuden 11.2.1997 antamassa ratkaisussa (R 96/5542), jonka Helsingin hovioikeus sittemmin pysytti 25.6.1998 antamallaan ratkaisulla (R 97/537), vastaajan katsottiin syyllistyneen asianajajalain 11 §:n vastaiseen menettelyyn tämän käytettyä kirjelmakkeissaan englanninkielistä attorneys-at-law -nimikettä ilman, että vastaaja kuului yleiseen asianajajayhdistykseen:

”[L]isäksi Leisvuori on käyttänyt kirjelmakkeessaan tittelinään attorneys-at-law nimikettä. Käyttämällä kyseistä nimikettä Leisvuori on ilmoittanut ammattialansa siten, että sen perusteella asiakaskunta voi erheellisesti olettaa hänen olevan asianajaja.”

Korkein oikeus ei myöntänyt asiassa valituslupaa.

Kantajan näkemyksen mukaan edellä siteeratun ratkaisun merkitys on nykyisin entistä korostuneempi ja tärkeämpi. Nykyaikaisessa kansainvälistyneessä asianajotoiminnassa useat suomalaiset asianajotoimistot käyttävät viestinnässään – kuten myös useat suomalaiset asianajajat englanninkielisiä kirjelmiä tai viestejä allekirjoittaessaan – nimikkeitä attorney at law ja attorney asianajajan ammattinimityksen englanninkielisinä vastineina. Suomessa ei ole ollut eikä ole toista ammattiryhmää, joka olisi käyttänyt tai käyttäisi, taikka olisi tarvetta käyttää – tulevaisuudessakaan – englanninkielistä ammattinimikettä attorney at law tai attorney, jotka ovat lailla suojatun asianajajan ammattinimityksen englanninkielisiä käännöksiä. Sanottuja nimikkeitä käyttävät ja ovat lain nojalla oikeutettuja käyttämään ainoastaan kantajan jäsenenä olevat asianajajat ja asianajotoimistot.

Alla on koostettu esimerkinomainen listaus tunnettujen suomalaisten asianajotoimistojen englanninkielisistä rinnakkaistoiminimistä, joista ilmenee attorney at law ja attorney -nimikkeiden vakiintunut käyttö. Käyttö on vakiintunut myös muissa asianajotoimistossa.

Toiminimi	Rinnakkaistoiminimi englanniksi
Asianajotoimisto Bird & Bird Oy	Bird & Bird Attorneys Ltd
Asianajotoimisto Borenius Oy	Attorneys at law Borenius Ltd
Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy	Castrén & Snellman Attorneys Ltd
Asianajotoimisto Hammarström Puhakka Partners Oy	Hammarström Puhakka Partners, Attorneys Ltd
Asianajotoimisto HH Partners Oy	HH Partners, Attorneys-at-law Ltd
Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy	Attorneys-at-Law Juridia Bützow Ltd
Asianajotoimisto Krogerus Oy	Krogerus Attorneys Ltd
Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy	Dittmar & Indrenius Attorneys Ltd. + aputoiminimi: Dittmar & Indrenius Attorneys at Law
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy	Hannes Snellman Attorneys Ltd
Roschier Asianajotoimisto Oy	Roschier, Attorneys Ltd.

Todettakoon myös, että suomalaisissa keskeisissä lakikielen sanakirjoissa erityisesti attorney at law -nimike viittaa nimenomaisesti asianajajaan. Esimerkiksi Lakikielen sanakirjan¹¹ mukaan attorney at law -nimikkeen suomenkielinen vastine on ”asianajaja, oikeusasianajaja”. Lakikielen perussanakirjan¹² mukaan suomenkielinen asianajajan ammattinimitys kääntyy puolestaan englanniksi ”advocate; attorney (Am); attorney at law (Am); lawyer”.

Vastaajan nimen harhaanjohtavuutta lisää entisestään vastaajan englanninkielisen nimen ”Authorized”-etuliite, joka on omiaan antamaan virheellisen ja harhaanjohtavan käsityksen sekä suomalaisille että ulkomaisille oikeudellisia palveluja hankkiville tahoille, että vastaajayhdistyksen jäseniltä edellytettäisiin jotain erityistä ja korkeammanasteista valtuutusta tai auktorointia kuin esimerkiksi pelkkää attorney at law -nimikettä käytäviltä asianajajilta edellytetään.

Etuliite sisältää myös harhaanjohtavan vertailun ”auktorisoitujen” ja ”ei-auktorisoitujen” toimijoiden välillä. Esimerkiksi satunnaisesti oikeudellisia palveluja käyttäville tahoille voi syntyä harhaanjohtava käsitys siitä, että yhdistyksen ”auktorisoiduilta” jäseniltä olisi mahdollista saada korkeampilautuisia palveluja kuin yhdistykseen kuulumattomilta ”auktorisoiduista” palveluntarjoajilta.

Kuten edellä on todettu, asianajajien kelpoisuusvaatimukset, velvollisuudet ja valvonta ovat kaikki laajempia ja tiukempia kuin luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla. Vastaajan nimi on omiaan luomaan harhaanjohtavan käsityksen siitä, että sen jäsenistö hoitaisi toimeksiantonsa asianajajilta edellytettävällä tai

¹¹ Joutsen: Lakikielen sanakirja englanti-suomi, WSOY 2000.

¹² Eriksson: Suomi-Englanti-Suomi Lakikielen perussanakirja, Lakimiesliiton kustannus 1995.

sitä korkeammalla muodollisella pätevyydellä. Tällainen on nimenomaisesti katsottu oikeuskäytännössä harhaanjohtavaksi ja hyvän tavan vastaiseksi:

MT:1983:5: "Mäkelän toimistonsa palveluksien markkinoinnissa käyttämät ilmaisut "asianajajatehtäviä" ja "asianajotehtäviä" viittaavat asianajajaan ja asianajotoimistoon. Viittaukset ovat omiaan antamaan vaikutelman, että Mäkelä hoitaa lakiasioita asianajajilta edellytetyllä muodollisella pätevyydellä sekä muutoinkin samojen ehtojen alaisena kuin asianajajat. Kun Mäkelän toiminta ei täytä asianajajalain vaatimuksia ja ehtoja, po. viittaukset asianajajatehtäviin ovat hyvän tavan vastaisia ja kuluttajien kannalta sopimattomia." (korostus laatijan)

Kun harhaanjohtavuutta tulee hallituksen esityksen mukaan arvioida muun muassa sen mukaisesti, millä ammattialoilla toimivia yhdistykseen tulisi kuulumaan ja kun tilanne käytännössä on päinvastainen kuin mitä vastaajan nimi indikoi, vastaajayhdistyksen nimi on ilmeisen harhaanjohtava ja siten yhdistyslain ja hyvän tavan vastainen.

Kun kyse on kahdesta eri ammattiryhmästä, joista toisen, asianajajien, ammattinimike on lailla suojattu, ei luvan saaneilla oikeudenkäyntiavustajilla tai heidän yhdistyksellään ole oikeutta eikä lupaa eikä sen enempää tarvettakaan käyttää asianajajien lailla suojattua ammattinimitystä. Kantajan näkemyksen mukaan vastaajan nimeen on sisällytetty tarkoituksellisesti asianajajan ammattinimityksen englanninkielinen käännös, "attorneys at law", jolla tavoitellaan erityisesti ulkomaisen yleisön silmissä tunnistettavampaa ja suurempaa luottamusta herättävää asemaa ja jolla samalla pyritään hyötymään asianajajanimityksen arvosta ja tunnettuisuudesta. Vastaajan harhaanjohtava nimi loukkaa Suomen Asianajajaliiton ja sen jäsenistön oikeutta.¹³

Edellä sanotuin perustein vastaajan nimi on harhaanjohtava, ja vastaajan nimeä koskeva rekisterimerkintä tulee näin ollen kumota.

VII.2.3 Vastaajan nimi sisältää muita harhaanjohtavia ilmaisuja

Myös vastaajan suomen- ja ruotsinkieliset nimenosat "Auktorisoidut Lakimiehet" ja "Auktoriserade Jurister" ovat omiaan johtamaan yleisöä harhaan. Erityisesti etuliitteen "auktorisoiu" tai "auktoriserade" yhdistäminen lakimiesnimikkeeseen on harhaanjohtavaa, koska Suomessa lakimiehiltä ei yleisesti edellytetä mitään erityistä auktorisointia.

Lakiasioita hoitavat ammattimaisesti pääasiassa asianajajat, yleiset oikeusavustajat ja muut tuomarinvirkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneet henkilöt, joita yleisessä kielenkäytössä kutsutaan lakimiehiksi. Laissa on erikseen säännelty erityiset lakimiesryhmät ja näiden nimikkeet, kuten asianajajista annetussa lais-

¹³ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 712-713: "Rekisterimerkinnän kumoamista vaativana sivullisena voi olla kuka tahansa, joka katsoo rekisterimerkinnän loukkaavan oikeuttaan eli jolla on muutoksenhakuintressi rekisterimerkinnän kumoamiseksi. [...] Erikseen esimerkkinä tapauksesta, joka voi johtaa rekisterimerkinnän kumoamiseen, on YhdL 56 §:ssä mainittu se, että yhdistyksen nimi loukkaa toisen oikeutta. Tällöin merkinnän kumoamista voi vaatia toinen yhdistys, joka katsoo yhdistyksen nimen loukkaavan oikeuttaan sen vuoksi, ettei nimi eroa sen nimestä riittävästi tai on harhaanjohtava." (korostus laatijan)

sa tarkoitettu asianajaja ja laissa luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

”Auktorisoitu”-etuliitteiden käyttäminen ”lakimies” -nimikkeen yhteydessä on omiaan antamaan yleisölle virheellisen vaikutelman siitä, että etuliitteen käyttäjältä edellytetään jotain korkeampiasteista auktorisointia kuin muilta lakimiehiltä. Vastaajayhdistyksen jäsenten eli luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien kelpoisuusvaatimukset ovat kuitenkin vähäisemmät mitä esimerkiksi asianajajilta edellytetään. Vastaavasti luvan saaneisiin oikeudenkäyntiavustajiin kohdistettava valvonta on suppeampaa kuin asianajajien valvonta.

Etuliite sisältää implisiittisen vastakkainasettelun ja vertailun siten, että muiden lakimiesryhmien voidaan ymmärtää olevan ”auktorisoimattomia” tai ”ei-auktorisoituja”. On syytä korostaa, että esimerkiksi asianajajat ovat aivan yhtä lailla ”auktorisoituja lakimiehiä” asianajajista annetun lain ja Suomen Asianajajaliiton sääntöjen nojalla, ja asianajajien antaman palvelun laatuun liittyy tiukempia vaatimuksia kuin mitä luvan saaneilta oikeudenkäyntiavustajilta edellytetään.

On myös huomattava, että vastaajayhdistyksen jäsenistö koostuu vain osasta laissa luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista tarkoitetuista lakimiehistä, eli niistä luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista, jotka ovat vastaajayhdistykseen päättäneet liittyä. Kaikki luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ovat luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa määritellyn valvonnan alaisia riippumatta siitä, ovatko he ”auktorisoituja” eli vastaajayhdistyksen jäseniä vai eivät. Vastaavasti siltä osin kuin he hoitavat laissa tarkoitettuja tehtäviä, heidän on noudatettava luvan saaneille oikeudenkäyntiavustajille säädettyjä velvollisuuksia mahdollisesta vastaajayhdistyksen jäsenyydestä riippumatta.

Vastaajan nimeä on pidettävä harhaanjohtavana myös edellä mainittujen seikkojen johdosta ja se tulee kumota.

VII.3 Vastaajan nimen rekisteröimiselle on muu lakiin perustuva este

VII.3.1 Rekisteröimiselle ei saa olla lakiin perustuvaa estettä

Yhdistyslain 49 §:n 4 kohdan mukaan rekisteröimiselle ei saa olla muuta lakiin perustuvaa estettä. Yhdistyslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 64/88) todetaan sanotun tarkoittavan sen selvittämistä, etteivät yhdistyksen perustaminen ja sen sääntöihin otetut määräykset ole yhdistyslain tai *muunkaan lain pakottavien säännösten vastaisia*.¹⁴

Oikeuskirjallisuudessa esitetyn kannan mukaan rekisteriviranomaisen suorittamassa sääntötarkastuksessa ei kuitenkaan ole mahdollista tutkia, ovatko yhdistyksen säännöt kokonaisuudessaan päteviä. Sääntöjen pätevyyttä voidaan tutkia ainoastaan vain siltä osin kuin tutkimisen pohjana ovat yhdistyslain sään-

¹⁴ HE 64/88, s. 70. Samoin oikeuskirjallisuudessa: Halila & Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 670: ”YhdL 49.1 §:n 4 kohdan mukaan rekisteriviranomaisen on tutkittava, ettei yhdistyksen rekisteröimiselle ole muutakaan estettä kuin saman momentin 1-3 kohdissa on säädetty. Tämä tarkoittaa sen selvittämistä, etteivät yhdistyksen perustaminen ja yhdistyksen sääntöihin otetut määräykset ole yhdistyslain tai minkään muunkaan lain vastaisia.” (korostus laatijan)

nökset.¹⁵ Tämän vuoksi oikeuskirjallisuudessa todetaan kuitenkin myös olevan syytä mainita, että nimen loukkaavuutta koskevassa tuomioistuinkäsittelyssä aiheisto on laajempi kuin yhdistysrekisterin tutkimismenettelyssä:

”Oikeuden loukkaamisesta on kysymys tavallisesti juuri silloin, kun nimi on harhaanjohtava tai kun se ei selvästi eroa kantaajayhdistyksen nimestä. Tätä asiaa voidaan tutkia tuomioistuimessa kaiken sen valossa, mitä asianosaiset esittävät. Tuomioistuin ei ole sidottu yhdistysrekisterin käsitykseen nimen erottuvuudesta tai harhaanjohtavuudesta.

[...]vaadittaessa tuomioistuimessa kanteella rekisterimerkintää eli nimeä kumottavaksi voi tuomioistuin ottaa huomioon myös tosiasiallisen yhdistystoiminnan sekä muut seikat ja olosuhteet.”¹⁶

Täten vaikka rekisteriviranomaisella ei olisi edellytyksiä tarkistaa yhdistyksen sääntöjen lainmukaisuutta myös muiden lakien kuin yhdistyslain nojalla, tulee viimeistään tuomioistuimen korjata ja kumota rekisteriviranomaisen puutteellisten edellytysten vuoksi rekisteriin päässyt lainvastainen merkintä eli tässä tapauksessa vastaajayhdistyksen nimi.

VII.3.2 Vastaajan nimi on asianajajista annetun lain vastainen

Kuten edellä on todettu, asianajajan ammattinimitys on lailla suojattu ja asianajajista annetun lain 11 §:n mukaan muiden lakimiesten kuin yleisen asianajajayhdistyksen jäsenten on kiellettyä käyttää asianajajan ammattinimitystä tai muuta nimikettä tai ilmaisua, jonka perusteella heidän voidaan erheellisesti olettaa olevan Suomen Asianajajaliiton jäseniä. Kaikki nimikkeet ja ilmaisut, jotka ovat omiaan luomaan erheellisen käsityksen, että tällaista nimikettä tai ilmaisua käyttävä taho olisi Suomen Asianajajaliiton jäsen ja siten asianajaja, ovat lainvastaisia.

Vastaajan nimi sisältää ”attorneys at law” -ilmaisun, joka edellä kappaleessa VII.2.2 yksilöidyllä tavalla viittaa erehdyttävästi asianajajista annetussa laissa suojattuun asianajajan ammattinimikkeeseen. On asianajajista annetun lain vastaista luoda käsitys, että vastaajayhdistyksen jäsenet, jotka eivät ole eivätkä voi olla asianajajia, hoitaisivat oikeudellisia palveluja asianajajilta edellytetyllä muodollisella pätevyydellä ja muutoinkin samojen ehtojen alaisina kuin asianajajat. Vastaajayhdistyksen nimi on näin ollen asianajajalain 11 §:n vastainen, ja nimen rekisteröimiselle on yhdistyslain 49 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu lakiin perustuva este. Vastaajan nimi tulee kumota lainvastaisena.

VII.3.3 Vastaajan nimi on yhdistyslain vastaisesti kolmikielinen

Sen lisäksi, että vastaajayhdistyksen nimi on harhaanjohtava ja sen rekisteröimiselle on este nimen ollessa asianajajista annetun lain vastainen, vastaajayhdistyksen nimen rekisteröinti on myös yhdistyslain 9 §:n vastainen. Yhdistyslain 9 §:n 2 momentin mukaan yhdistyksen virallinen nimi voi olla korkeintaan kahdella kotimaisella kielellä samanaikaisesti:

¹⁵ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 671.

¹⁶ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 664 ja 713.

”Sen lisäksi, mitä 1 momentista seuraa, kaikkien yhdistysten säännöissä voidaan määrätä, että yhdistyksellä on suomenkielinen, ruotsinkielinen ja saamenkielinen nimi taikka nimi kahdella mainituista kielistä, jolloin mitä tahansa asianomaisista nimistä voidaan käyttää yhdistyksen nimenä.” (korostus laatijan)

Oikeuskirjallisuuden mukaan yhdistyslain 9 §:n 2 momentista johtuu se, että yhdistyksen virallinen nimi ei voi olla sekä yhdellä tai useammalla kotimaisella että ulkomaan kielellä, vaan vain jompikumpi vaihtoehto on mahdollinen.¹⁷ Yhdistyksen virallinen nimi voi olla vain suomen-, ruotsin- ja saamenkielinen nimi kunkin nimen ollessa erikseen yhdistyksen virallinen nimi taikka enintään nimi kahdella edellä mainituista kielistä.

Yhdistys voi kuitenkin säännöissään määrätä, mikä on yhdistyksen nimi vieraila kielillä. Oikeuskirjallisuudessa esitetään tässä yhteydessä oiva esimerkki siitä, miten kaksikielinen nimi voidaan muodostaa ja miten muista erikielisistä nimistä voidaan määrätä säännöissä erikseen:

”Esimerkkinä voidaan mainita Suomen välimiesoikeusyhdistys – Skiljedomsrättsliga föreningen i Finland ry. Sen sääntöjen 1 § kuuluu: ”Yhdistyksen nimi on Suomen välimiesoikeusyhdistys – Skiljedomsrättsliga föreningen i Finland ry. Englannin kielellä yhdistyksen nimi on Finnish Arbitration Association, saksan kielellä Finnische Vereinigung für Schiedsgerichtbarkeit ja ranskan kielellä L’Association finlandaise de l’arbitrage.”¹⁸

Vastaajan nimi sen sääntöjen mukaan on ”Auktorisoidut Lakimiehet – Auktoriserade Jurister – Authorized Attorneys at Law”. Yhdistyksen nimessä on yhdistyslain vastaisesti kotimaisten kielten lisäksi myös englanninkielinen, harhaanjohtava nimi. Vastaajan nimi tulee kumota yhdistyslain vastaisena.

VIII TODISTELU

VIII.1 Kirjalliset todisteet

Kantaja varaa oikeuden esittää kirjallista todistelua prosessin myöhemmässä vaiheessa.

VIII.2 Muut liitteet

- 1) **Suomen Asianajajaliiton kirje 29.9.2014 ja vastaajan vastauskirje 9.10.2014.**
- 2) **Auktorisoidut Lakimiehet – Auktoriserade Jurister – Authorized Attorneys at Law ry:n säännöt**

VIII.3 Henkilötodistelu

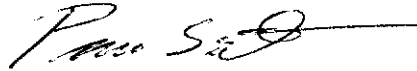
Kantaja varaa oikeuden nimetä henkilötodistajia, jotka ilmoitetaan viimeistään valmisteluistunnossa.

¹⁷ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s.152.

¹⁸ Halila – Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 152.

Helsingissä 10. päivänä joulukuuta 2014

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Laati

Panu Siitonen
asianajaja, Helsinki

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy

Suomen Asianajajaliiton asiamiehenä

VT Petteri Snell
Lakiasiantoimisto Petteri Snell
Museokatu 13
00100 Helsinki

29.9.2014

Kirjataan

"ATTORNEY AT LAW" SEKÄ "ATTORNEY" -ILMAISUT

Olemme vastaanottaneet Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister - Authorized Attorneys at Law ry:n ("yhdistys") 17.4.2014 päivätyn kirjeen, jonka perusteella yhdistyksellä ja Suomen Asianajajaliitolla on eriävä näkemys yhdistyksen oikeudesta käyttää "attorney at law" ja "attorney" -nimikkeitä toiminnassaan. Asianajajaliitto toteaa seuraavaa:

Asianajajalain keskeinen sääntely sekä "attorney at law" ja "attorney" -nimikkeiden käyttäminen suomalaisessa asianajotoiminnassa

Selvyyden vuoksi toistamme asianajajalain (L asianajajista, 12.12.1958/496) 11 §:n 1 momentissa säädetyn yksiselitteisen lähtökohdan, jonka mukaan:

"Jos se, joka ei ole asianajaja, käyttää itsestään asianajajan ammattinimitystä tai toimistostaan nimitystä asianajotoimisto taikka muutoin ilmoittaa ammattialansa siten, että hänen sen perusteella voidaan erheellisesti olettaa olevan yleisen asianajajayhdistyksen jäsen, rangaistakoon sakolla."

Lainkohdan perusteella on kiellettyä muun muassa käyttää "asianajaja"-nimikettä ilman, että nimikkeen käyttäjä on yleisen asianajajayhdistyksen jäsen. Lainkohdan perusteella on lisäksi kiellettyä käyttää muuta ilmaisua tai nimikettä, jonka perusteella voi syntyä erheellinen käsitys nimikkeen käyttäjän kuulumisesta yleiseen asianajajayhdistykseen. On selvää, että vieraskielinen "asianajaja"-nimikkeen käänнос ja sen oikeudeton käyttö voivat aiheuttaa lainkohdassa tarkoitetun erheellisen käsityksen asianajajalain 11 §:ssä kielletyllä tavalla.

Kuten olemme edellisessä 14.4.2014 päivätyssä kirjeessämme todenneet, Helsingin käräjäoikeuden 11.2.1997 antamassa ratkaisussa (R 96/5542), jonka Helsingin hovioikeus sittemmin pysytti 25.6.1998 antamallaan ratkaisulla (R 97/537), vastaajan katsottiin syyllistyneen asianajajalain 11 §:n vastaiseen menettelyyn tämän käytettyä kirjelomakkeissaan englanninkielistä "attorneys-at-law" -titteliä. Ratkaisun mukaan "attorneys-at-law"-nimikkeen katsottiin siis viittaavan suomalaiseen "asianajaja"-nimikkeeseen ja käyttämällä kyseistä nimikettä vastaaja oli ilmoittanut ammattialansa siten, että sen perusteella asiakaskunta saattoi erheellisesti olettaa hänen olevan asianajaja. Korkein oikeus ei myöntänyt asiassa valituslupaa.

Suomen Asianajajaliiton käsityksen mukaan ratkaisun oikeus- ja tulkintaohje on edelleen ajantasainen erityisesti asianajotoimeksiantojen kansainvälistymisen ja englanninkielisten toimeksiantojen ja englanninkielisen merkityksen kasvamisen myötä. Useat asianajotoimistot käyttävät viestinnässään – kuten myös useat asianajajat englanninkielisiä kirjelmiä tai viestejä allekirjoittaessaan – nimikkeitä "attorney at law" ja "attorney" termin "asianajaja" englanninkielisinä vastineina.

Alla on koostettu esimerkinomainen listaus eräiden Suomen suurimpien asianajotoimistojen englanninkielisistä rinnakkaistoiminimistä, josta ilmenee "attorney at law" ja "attorney" -nimikkeiden vakiintunut käyttö. Myös muut asianajotoimistot noudattavat samankaltaisia nimeämis- ja käänöskäytäntöjä toiminnassaan.

Asianajotoimisto Bird & Bird Oy	Bird & Bird Attorneys Ltd
Asianajotoimisto Borenius Oy	Attorneys at law Borenius Ltd
Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy	Castrén & Snellman Attorneys Ltd
Asianajotoimisto Hammarström Puhakka Partners Oy	Hammarström Puhakka Partners, Attorneys Ltd
Asianajotoimisto HH Partners Oy	HH Partners, Attorneys-at-law Ltd
Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy	Attorneys-at-Law Juridia Bützow Ltd
Asianajotoimisto Krogerus Oy	Krogerus Attorneys Ltd
Asianajotoimisto Mäkitalo Rantanen & Co Oy	Mäkitalo Rantanen & Co Ltd, Attorneys-at-Law
Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy	Dittmar & Indrenius Attorneys Ltd. + aputoiminimi: Dittmar & Indrenius

	Attorneys at Law
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy	Hannes Snellman Attorneys Ltd
Roschier Asianajotoimisto Oy	Roschier, Attorneys Ltd.

Edellä todetun perusteella Suomen Asianajajaliitto katsoo, että yhdistyksen toiminnassa käytetyt englanninkieliset ilmaisut "attorney at law" ja "attorney" viittaavat nykyaikaisessa suomalaisessa – ja kansainvälistyneessä – asianajotoiminnassa ja muiden oikeudellisten palvelujen tarjoamisessa nimenomaisesti yleisen asianajajayhdistyksen jäsenen eli asianajajaan eikä luvan saaneeseen oikeudenkäyntiavustajaan.

Yhdistys on Suomen Asianajajaliitolle antamassaan 17.4.2014 päivätyssä vastauksessaan katsonut, että yhdistyksen yksittäiset jäsenet voisivat ryhtyä käyttämään toiminnassaan nimikettä "attorney". Toteamme, että mikäli kyseistä nimikettä tai nimikettä "attorney at law" käytetään muiden oikeudellisten palveluiden kuin asianajajan tarjoamien palveluiden yhteydessä, kohderyhmän erehtymisvaara kyseisten toimijoiden kuulumisesta yleiseen asianajajayhdistykseen on ilmeinen. Tällaiseen käyttöön voidaan puuttua asianajajalain 11 §:n nojalla.

"Attorney at law"-nimike yhdistyksen virallisessa nimessä

Yhdistyslain (26.5.1989/503) 49 §:n mukaisesti yhdistyksen nimi on selvästi erotettava rekisterissä ennestään olevien yhdistysten nimistä eikä se saa olla harhaanjohtava. Harhaanjohtavuuden osalta oikeuskirjallisuudessa on todettu, että yhdistyksen nimi ei saa antaa väärää käsitystä yhdistyksen tarkoituksesta, toimintamuodoista, toiminta-alueesta tai jäsenistöstä¹.

Yhdistyksen nimi sisältää suojattuun "asianajaja"-nimikkeeseen erehdyttävästi viittaavan "attorney at law" -ilmaisun, jonka käyttö yhdistyksen nimessä on yhdistyslaissa tarkoitettulla tavalla harhaanjohtavaa nimen antaessa virheellisen käsityksen yhdistyksen jäsenistöstä. Erityisen kyseenalaisena voidaan pitää myös nimikkeen etuliitettä "authorized", joka on omiaan luomaan virheellisen ja harhaanjohtavan vaikutelman siitä, että yhdistyksen jäseniltä edellytetään jotakin erityistä ja korkeammanasteista auktorisointia kuin pelkkää "attorney"-nimikettä käyttäviltä asianajajilta edellytetään.

Yhdistyksen nimen harhaanjohtavuudesta löytyy useita korkeimman oikeuden ennakkoratkaisuja, joissa on arvioitu muun muassa sitä, antaako yhdistyksen nimi oikean kuvan jäsenkentän rakenteesta, koulutus pohjasta ja muista vastaavista seikoista.² Esimerkiksi ratkaisussa KKO 1969 II 20 korkein oikeus kumosi

¹ Halila & Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 662.

² Ainakin KKO 1969 II 20, KKO 1981 II 6, KKO 1984 II 88. Ks. tarkemmin myös Halila & Tarasti: Yhdistysoikeus, 2011, s. 665-669.

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit r.y:n nimen rekisterimerkinnän Suomen Arkkitehtiliitto r.y:n kanteesta, koska Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit r.y:n tarkoituksena oli vain vähäisessä määrin toimia korkeakoulutasoisen arkkitehtitutkinnon suorittaneiden yhdyssiteenä ja koska nimen pääasiallisena tarkoituksena oli ollut antaa yleisölle se virheellinen käsitys, että sanalla "arkkitehti" tarkoitetaan teknillisissä opistoissa talonsuunnitteluarkkitehtilinjalla insinöörin tutkinnon suorittaneita henkilöitä.

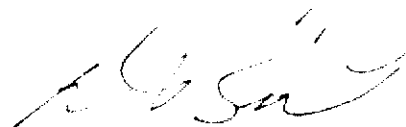
Yhdistyksen nimi on yhdistyslaissa tarkoitettulla tavalla harhaanjohtava sen sisältäessä "asianajajaan" viittaavan "attorney at law" -ilmaisun, joka antaa harhaanjohtavan kuvan esimerkiksi yhdistyksen jäsenpohjan rakenteesta.

Vaatimukset

Suomen Asianajajaliitto vaatii, että yhdistys muuttaa yhdistyksen nimen siten, että se ei ole asianajajalain eikä yhdistyslain vastainen eikä siihen sisälly ilmaisuja "attorney at law" ja "attorney". Suomen Asianajajaliitto vaatii lisäksi, että yhdistys lopettaa "attorney at law" ja "attorney" -nimikkeiden käytön toiminnassaan ja pidättäytyy niiden käytöstä myös vastaisuudessa. Suomen Asianajajaliitto kehottaa yhdistystä myös pitäytymään suosittelemasta "attorney at law", "attorney" tai muiden asianajajain 11 §:ssä tarkoitettujen ilmaisujen käyttämisestä jäsenistönsä toiminnassa.

Pyydämme yhdistystä kirjallisesti vahvistamaan viimeistään **14.10.2014**, että yhdistys tulee välittömästi muuttamaan nimensä edellä todetuin tavoin ja että asianajajalain 11 §:ssä tarkoitettujen nimikkeiden käytöstä on luovuttu.

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Risto Sipilä

Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja, asianajaja

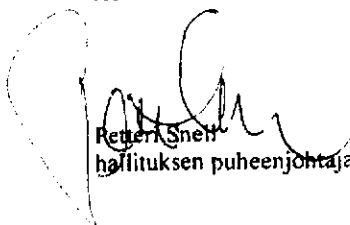
Auktorisoidut Lakimiehet – Auktoriserade Jurister – Authorized Attorneys at Law ry

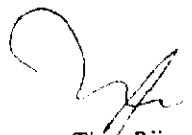
Vastaanottaja: Suomen Asianajajaliitto

Viite: kirjeenne 29.9.2014

Viitaten oikeusministeriön säädöskäynnöksiin sekä Asianajajaliiton itsensä laatimaan käännökseen asianajajista annetusta laista katsomme, ettei kirjeenne anna tässä vaiheessa aiheutta taholtamme toimenpiteisiin.

Helsinki 9.10.2014

Petteri Snell
hallituksen puheenjohtaja

Timo Riissanen
hallituksen sihteeri

14.04.2014

Rekisterinumero: 212.459

YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT

Nimi	Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister - Authorized Attorneys at Law ry
Kotipaikka:	Helsinki
Osoite:	c/o Timo Riissanen, Markkinakatu 4 a 27 02230 Espoo
Rekisterinumero:	212.459
Merkitty rekisteriin:	14.04.2014
Jäljennös annettu:	14.04.2014

1. Yhdistyksen nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Auktorisoidut Lakimiehet - Auktoriserade Jurister - Authorized Attorneys at Law ja sen kotipaikka on Helsinki

2. Tarkoitus ja toiminnan laatu

Yhdistyksen tarkoituksena on valvoa luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien yleisiä ja yhteisiä etuja, edistää jäsentensä välistä yhteistoimintaa ja parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä paitsi valtakunnallisesti, myös Euroopan Unionin alueella ja muualla. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys seuraa alan kehitystä ja lainsäädäntöä sekä tekee näihin liittyviä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja. Yhdistys ohjaa ja neuvoo jäseniään järjestämällä kokouksia, neuvontatilaisuuksia ja koulutusta sekä laaillamalla tarvittavia selvityksiä

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää omaisuutta sekä loimeenpanna asianomaisen luvan saatuaan arpajaisia ja rahankeräyksiä.

3. Jäsenet

Yhdistykseen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja jolla on luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) mukainen voimassa oleva lupa oikeudenkäyntiavustajana toimimiseen.

Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa.

Varsinaiset jäsenet ja kannattavat jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

Kunniapuheenjohtajaksi tai kunniajäseneksi voidaan hallituksen esityksestä yhdistyksen

14.04.2014

kokouksessa kutsua henkilö, joka on huomattavasti edistänyt ja tukenut yhdistyksen toimintaa.

4. Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla erosta yhdistyksen kokouksessa merkittäväksi pöytäkirjaan. Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt erääntyneen jäsenmaksunsa maksamatta tai muuten jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut tai on menettellyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä tai ei enää täytä laissa taikka yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

5. Liittymis- ja jäsenmaksu

Varsinaisilta jäseniltä ja kannattavilta jäseniltä perittävän liittymismaksun ja vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta erikseen kummallekin jäsenryhmälle päättää vuosikokous. Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet eivät suorita jäsenmaksuja.

6. Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja vähintään 2 sekä enintään yhdeksän muuta varsinaista jäsentä sekä vähintään 2 ja enintään kymmenen varajäsentä. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan sihteerin, rahastonhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä. Äänestykset ratkaistaan ehdottomalla äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

7. Ohjaus- ja valvontalautakunta

Yhdistyksessä on ohjaus- ja valvontalautakunta, jonka puheenjohtaja toimii yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallituksen varapuheenjohtaja. Yhdistyksen kokous valitsee lautakuntaan neljä jäsentä ja heille neljä varajäsentä. Ohjaus- ja valvontalautakunnan tehtävänä on antaa lausuntoja ja suosituksia.

8. Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai toinen heistä yhdessä joko sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa.

14.04.2014

9. Tilikausi ja tilintarkastus

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus on annettava toiminnantarkastajille/tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen vuosikokousta. Toiminnantarkastajien/tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa viimeistään kaksi viikkoa ennen vuosikokousta hallitukselle.

10. Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen kokoukseen voidaan osallistua hallituksen tai yhdistyksen kokouksen niin päättyessä myös postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta.

Yhdistyksen vuosikokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä tammi-toukokuussa.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii.

Kokous on pidettävä kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty hallitukselle.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella varsinaisella jäsenellä, kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenellä yksi ääni. Kannattavalla jäsenellä on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Yhdistyksen kokouksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Yhdistyksen kokouksessa jäsen voi käyttää äänioikeutta valtakirjalla.

Yhdistyksen jäsen voi edustaa erintaän viittä jäsentä yhdistyksen kokouksessa.

11 Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen

Hallituksen on kutsuttava yhdistyksen kokoukset koolle vähintään seitsemän vuorokautta ennen kokousta jäsenille postitetuilla kirjeillä, yhdistyksen kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä tai sähköpostitse.

12. Vuoskokous

Yhdistyksen vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus
2. valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajien/tilintarkastajien lausunto
6. päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvelvollisille
7. vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä liittymis- ja jäsenmaksujen

14.04.2014

suuruudet

8. valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet

9. valitaan yksi tai kaksi toiminnantarkastajaa ja varatoiminnantarkastajaa laikka yksi tai kaksi tilintarkastajaa ja varatilintarkastajaa

10. valitaan ohjaus- ja valvontalautakuntaan neljä jäsentä ja neljä varajäsentä

11. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen vuosikokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

13. Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta. Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

Tiedot on tulostettu koneellisesti yhdistysrekisterijärjestelmästä. Patentti- ja rekisterihallituksen paperille tulostettuna asiakirja on alkuperäinen ilman allekirjoitusta.